

Michaela Permanová, Dominikánské konventy v Čechách zaniklé v době husitské. Bakalářská práce, Katedra dějin a didaktiky dějepisu, Pedagogická fakulta UK, Praha 2011, 74 stran, 17 stran příloh.

Posudek oponenta.

Michaela Permanová zaměřila svou práci na dominikánský řád, konkrétně na sedm z českých dominikánských klášterů, které zanikly během husitských válek. Autorka si vzala za cíl popsat dějiny těchto konventů od jejich založení až po násilný zánik v letech 1419-1424.

Vzhledem k tomu, že historie těchto klášterů nebyla dosud detailněji zpracovávána, musela autorka při zpracování své bakalářské práce vycházet především ze studia pramenů, zatímco o literaturu se mohla opřít jen v menším měřítku. Základem práce se staly písemné prameny, které studovala z četných edic, pracovala však také s kartografickým materiálem (zejména při lokalizaci zaniklých klášterů) a s prameny ikonografickými. Z literatury čerpala poznatky archeologické a dílčí informace o dějinách jednotlivých konventů.

Obsahový základ práce Michaely Permanové tvoří sedm kapitol věnovaných dominikánským klášterům v Berouně, v Hradci Králové, v Chrudimi, v Kolíně, v Lounech, v Turnově a v Sezimově Ústí. Autorka strukturuje medailony těchto klášterů obdobným způsobem - od informací o založení jednotlivých ústavů přes jejich lokalizaci v rámci města ke zprávám o životě konventů a jejich majetkové držbě až po zánik v husitské době. Při svém popisu zohledňuje pramennou různorodost jednotlivých konventů, která nedovoluje vytvořit zcela jednotné pojetí kapitol, na druhé straně však vede k pestrosti informací, jež obohacují čtenáře o další aspekty dominikánského působení (např. řádové školství, vztahy dominikánů s obyvateli měst, občasné vady s příslušným farním klérem atd.). Nabyté informace autorka zhodnocuje v závěrečné souhrnné pasáži, jež poskytuje zasvěcené pojednání o působení dominikánských klášterů v Čechách 13.-raného 15. století. Permanová se též zabývá zničením sledovaných klášterů husity a v náznaku i dalším vývojem řádu v pohusitských

Čechách. V této části hledá odpověď na otázku, proč právě oněch sedm konventů definitivně zaniklo, zatímco do jiných měst se dominikáni vrátili.

Bakalářskou práci Michaely Permanové lze označit za velmi zdařilou. Se ctí zhostila náročné heuristiky, a to nejen v oblasti písemných pramenů. Pochválit lze využití široké pramenné základny, která umožnila rozšířit znalosti tam, kde výpověď písemných pramenů chybí nebo není dostatečná. Ráda bych vyzdvihla i skutečnost, že se autorce podařilo napsat medailony jednotlivých klášterů se značným porozuměním tématu. Vysoce oceňuji, že se nespokojila jen s monotematickými kapitolami, ale že svou práci završila rozsáhlým závěrem, v němž podala syntetický pohled na vývoj dominikánského řádu v Čechách od doby jeho šíření až po dočasný zánik na počátku 15. století.

Přes výrazné klady práce nelze přehlédnout některé drobnosti. Autorka má občas problém s použitím terminologie: pohřeb na faře (s.17), poslední pozůstalost (s.18), aktivní účast dominikánů při dobývání na místo při obraně města (s.19), také by si měla dát větší pozor při práci s prameny, je vždy nutno posuzovat jejich věrohodnost (např. nadsazené zprávy o řádění husitů v pramenech zahraniční provenience). Sporné je též použití Hájkovy kroniky, o níž autorka sama obvykle konstatuje, že její zprávy nejsou důvěryhodné.

Bakalářskou práci Michaely Permanové doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm výborně.

V Praze 16.května 2011

prof. PhDr. Kateřina Charvátová, CSc.